

РЕШЕНИЕ

№ 249

гр. Велико Търново, 28.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО в публично заседание на петнадесети юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Теодорина Да

Членове: Йордан Воденичаров
ЯВОР ДАНАИЛОВ

при участието на секретаря АЛБЕНА П. ШИШМАНОВА
като разгледа докладваното от ЯВОР ДАНАИЛОВ Въззивно гражданско дело № 20224100500324 по описа за 2022 година

Производството по реда на чл. 310 и сл. вр. с чл. 258 и сл. от ГПК.

С Решение № 183/11.02.2022г. по гр.дело № 2781/2021г. по описа на РС-В.Търново, съдът е признал за незаконно и отменил, на основание чл. 344 ал. 1 т. 1 КТ, уволнението на М. В. М., ЕГН: ***** с адрес гр.В.Т, ул.А.К, №..., вх..., ап..., извършено със заповед № РД 10- 1257/01.09.2021г. на ректора на ВТУ, с която на основание чл. 188 т. 3 КТ вр. чл. 189 ал. 1. чл. 187 ал. 1 т. 8 пред. 1 и 2 КТ, на М. В. М. е наложено наказание "дисциплинарно уволнение"; възстановил е на основание чл. 344 ал. 1 т. 2 КТ, М. В. М., ЕГН: ***** с адрес гр.В.Т, ул.А.К, №..., вх..., ап... на заеманата от него преди уволнението длъжност – „доцент в катедра „Нова и най – нова история на България” в Историческия факултет на ВТУ; както и е осъдил ВТУ, със седалище и адрес на управление гр.В.Т, ул. "Т.Т" № ..., ЕИК ... да заплати на М. В. М., ЕГН: ***** с адрес гр.В.Т, ул.А.К, №..., вх..., ап..., на основание чл. 344 ал. 1 т. 3 КТ, СУМАТА от 10 602 лв. /десет хиляди шестстотин и два лева/, представляваща брутния размер на обезщетението по чл. 225 ал. 1 КТ за времето от 03.09.2021г. до 24.01.2022г., ведно със законната лихва върху главницата считано от датата на исковата молба – 27.09.2021 г. до окончателното ѝ изплащане, като е отхвърлил иска за разликата над уважения размер от 10 602 лв. до пълния предявен размер от 13 680 лв. и за периода 25.01.2022г. – 03.03.2022г., като неоснователен и недоказан.

Против решението е подадена въззивна жалба от ВТУ, чрез пълномощника му адвокат Д.Й. Б.. Моли съда да отмени решението изцяло като неправилно, както и да отхвърли предявените иски с право основание чл.344, ал.1, т.1, т.2 и т.3 от КТ. Твърди, че съдът е извършил неправилна преценка на събраните по делото доказателства, което е

довело до погрешни изводи. Счита решението за необосновано и постановено при нарушаване на материалния закон и съществено нарушение на процесуалните правила. Първоинстанционният съд неправилно формирал мотивите си на база статута на въззиваемия на народен представител - неплатеният отпуск по време на мандата му като народен представител не го освобождавал работника от изпълнение на трудовите му задължения, включващи и спазване на трудовата дисциплина. Нарушението на трудовата дисциплина по чл.187, т.8 от КТ било формално и за съставомерността му не било от значение дали е настъпила имуществена вреда за работодателя и дали информацията е вярна или не – достатъчно било да е насочено към подкопаване доверието на трети лица към работодателя и да е обективно злепоставящо за него.

В отговора на жалбата въззиваемият по делото М. В. М., чрез пълномощника си адв. И.Н. счита жалбата за неоснователна, като оплакванията в жалбата за неправилност на решението били неоснователни. Моли съда да отхвърли жалбата и да присъди изцяло обезщетението по чл.225, ал.1 от КТ в размер на 13680 лв. и за периода 25.01.2022г. – 03.03.2022г., позовавайки се съдебната практика по тези дела, обективизирана в решение № 128 от 28.05.2013г. по гр.д. № 726/2012г. на ВКС, 4-то ГО.

Въззивната жалба е допустима, отговаряща на изискванията на чл. 260 и чл. 261 от ГПК, същата е подадена в законовия срок, от процесуално легитимирана страна, имаща интерес от обжалването, чрез постановилия атакувания акт съд.

Съдът извърши служебна проверка на обжалваното решение по реда на чл. 269 от ГПК и констатира, че обжалваното съдебно решение е валидно, а с оглед обхвата на обжалването – и допустимо.

Районният съд е разгледал обективно кумулативно съединени иски с правно основание чл. 344, ал.1, т.1, т.2 и т.3 от КТ.

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства, преценени поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено от фактическа следното:

Видно от представения трудов договор от 1988 г. и допълнителни споразумения от 2007г., 2017г., 2020г. и 2021г., въззиваемият е работил по валидно трудово правоотношение при жалбоподателя, като е заемал длъжността „доцент в катедра „Нова и най – нова история на България” във ВТУ.

Със заповед № РД 10-1257/01.09.2021г. на ректора на ВТУ, връчена на 02.09.2021г., на ответника по жалбата е наложено наказание "дисциплинарно уволнение" на основание чл. 188 т. 3 КТ вр. чл. 189 ал. 1. чл. 187 ал. 1 т. 8 пред. 1 и 2 КТ и е прекратено трудовото му правоотношение на основание чл. 330 ал. 2 т. 6 КТ. В заповедта като фактическо основание за уволнението е описано, че на 19.04.2019г. ищецът на брифинг организиран от ПП ВМРО направил изказвания, които са цитирани в посочените в заповедта интернет сайтове на медии и на сайта на ПП ВМРО, както и че на 25.04.2018г. е подал сигнал до Главния прокурор на РБ и до Министъра на образуванието и науката, който е отразен в статии в посочените централни и местни ежедневници, с които си действия е злоупотребил с доверието на работодателя и е уронил доброто му име, като е нарушил и задълженията си съгласно цитираните разпоредби на чл. 11 и чл. 18 от Етичния кодекс на работещите в университета.

В заповедта за уволнение са цитирани следните изказвания на въззиваемия, които според работодателя съставляват и нарушения на трудовата дисциплина:

1. „Бях отстранен от поста помощник ректор и трябваше да водя дела, за да бъда възстановен на тази длъжност. Бях отстранен, защото критикувах постъпката на ректора като член на Академичния съвет. Този човек наложи дух на страх и подчинение. Единственият инструмент за управление е репресия, уволнения и заплахи“; „Със сега действащия закон се дават изключителни правомощия на ректорите. Затова и ВМРО ще настоява за промените, които ще гарантират контрола на държавата върху държавните училища“; „Законът, направен някога с добрата идея, че академичната общност е образована и може да се самоуправлява, е дала изключителни правомощия на ректора. Той е председател на Академичния съвет, той е работодател на всички преподаватели, той се разпорежда с финансите на университета и носи материална отговорност. Когато един човек няма качества или има лоши мисли, може да злоупотреби с такава власт“ – изказване, цитирано от DNES.bg от 19.04.2019г.;

2. „Вчера беше провалено задължението на Студентския съвет да проведе частични избори за попълване на квотата от страна на ръководството на университета. Бяха отправени заплахи за изключване. Това е недопустимо. Това е нарушение. Това изисква намеса на държавата – за защита на закона, за защита на академичната автономия, за защита на репутацията на ВТУ. Бяха отправени и писмени заплахи за отстраняване към студенти, подписани лично от ректора. Всичко днес това го казваме публично и апелираме към изпълнителната власт, към МОН и към министър – председателя – нека защитят държавния и академичен интерес, както и на обществото“, както и че ищецът е посочил, че е изключително трудно за него да предприема такава постъпка към своя университет – изказване на брифинг на ВМРО на 19.04.2019г.;

3. „Бях отстранен, защото критикувах постъпката на ректора като член на Академичния съвет. Този човек наложи дух на страх, подчинение и единственият инструмент, с който управлява, е репресия, уволнения и заплахи“ – 19.04.2019г., GLASnews.bg;

4. Относно подадения от него сигнал до Главния прокурор на 25.04.2018г. в заповедта за уволнение е отразено, че касае издадени от ВТУ 171 професионални квалификации на италиански граждани за възможността им за удостоверяването им за целите на упражняването на професията в друга страна, както и за възможно бъдещо провеждане от ВТУ на самостоятелно обучение на други 200 италиански граждани за придобиване на учителска квалификация в следдипломни програми за обучение“.

За да наложи най – тежкото дисциплинарно наказание работодателят е посочил в заповедта за уволнение, че е съобразил публичния характер и нееднократността на изявленията на ищеца пред медии, както и легитимирането му като народен представител в 44 НС на РБ.

Избирането на М.М. за народен представител в 44 НС на РБ е ноторно известно на съда и не е обстоятелство, по което между страните съществува спор. В дадените от него обяснения по чл. 193 от КТ, поискани му от работодателя му с покана от 18.05.2021г., същият е посочил, че визираните в заповедта за уволнение събития от м. юли 2018г. и м. април 2019г. са свързани с дейността му именно на народен представител и в изпълнение на задълженията му по чл. 67 КРБ.

От представените от жалбоподателя молби и заповеди за отпуск и за прекъсване на такъв, както и болничен лист от 13.04.2021г. се установява, че въззиваемият е бил в неплатен и платен отпуск, както и в отпуск по болест за времето от 03.04.2017г. до 26.03.2021г., от 26.03.2021г. до 11.04.2021г., от 13.04.2021г. до 19.04.2021г., от 11.06.2021г. до 18.06.2021г., от 22.06.2021г. до 09.07.2021г. и от 13.07.2021г. до 31.08.2021г.

От писмо на Националния център за информация и документация /НАЦИД/ от 09.02.2018г., адресирано до въззиваемия в качеството му на зам.-председател на парламентарната комисия по образованието и науката и народен представител, е видно, че

са констатирани нарушения на българското законодателство при издаването на свидетелства за професионална квалификация на ВТУ на италиански граждани по нерегулираната професия „учител“, доколкото голяма част от обучението им е проведено самостоятелно и незаконосъобразно от висше училище /ЕПУ – гр. Перник/ без да има необходимата за това акредитация, както и по лекционен материал /над 70 %/ изнесен от преподаватели от италианско висше училище, които не фигурират в регистъра на МОН за академичен състав и не са на основен трудов договор с нито едно висше училище в България, вкл. ответния университет. В писмото е посочено още, че академичното признаване на дипломите на 170 – те италиански граждани е станало по реда на ЗВО с решение на Академичния съвет /АС/ на ВТУ от 18.04.2016г.

Въз основа на това писмо на НАЦИД, което е адресирано до него в качеството на народен представител, ответника по жалбата в същото това качество е подал сигнал до Главния прокурор на РБ и до Министъра на образованието и науката, че посоченото в писмото решение т. 4.4.6. не е взето на АС на 18.04.2016г. От постановление за образуване на ДП по пр.пр. № 47794/2018г. на СРП и писмо на наблюдаващия прокурор до М. от 15.04.2019г. се установява, че въз основа на подадения от него сигнал е започнало наказателно преследване за извършено престъпление по чл. 316 вр. чл. 309 НК относно ползването на преправен частен документ – решения на АС от 18.04.2016г. по т. 4.4.6. От представеното съдебно удостоверение по НАХД № 8003/2021г. на СРС и от приложеното към него постановление по чл. 78а НК е видно, че за това престъпление срещу ректора на ВТУ е внесено предложение за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание по чл. 78а от НК.

От ангажираните от жалбоподателя доказателства се установява, че на интернет сайтовете на посочените в заповедта за уволнение печатни издания са публикувани статии във връзка с подадения от ищеца сигнал до прокуратурата и за провежданото разследване за съставяне на фалшив документ в ответния университет.

Жалбоподателят е представил в надлежен превод по см. на чл. 185 ГПК решение на Апелативния съд на Р Италия /шести състав/ произнесено по искиви молби на италиански граждани придобили хабилитация за упражняване на преподавателска дейност в България, за което са им издадени свидетелства за професионална квалификация. В решението е отразено, че понятието регулирана дейност, предложено от НАЦИД не съвпада точно с това, което предвижда законодателството на ЕС и е разпоредено на административните власти в Италия да проведат процедура за сравнително оценяване и да прецени квалификацията на ищите по делото.

От заповед на Министъра на образованието и науката от 30.04.2019г. се установява, че е назначена комисия от служители на МОН за проверка спазването на разпоредбите на чл. 67, чл. 72 – чл. 74 ЗВО от ВТУ, както и по отношение на съответствието на приетите правилници на университета със закона. Комисията е изготвила доклад от 03.06.2019г. и констативен протокол към него в който се констатира, че до ректора на ВТУ е отправена препоръка за отмяна на разпоредби от правилниците за дейността на Общото събрание /ОС/ на ВТУ и на Контролния съвет /КС/ на ВТУ, позволяващи неприсъствено гласуване и вземане на решение за приемане и промяна на тези правилници с обикновено мнозинство от присъстващите. Дадена е препоръка и за отмяна на разпоредби от първия правилник, които уреждат правила за организирането на избора на представители на студентите и докторантите в ръководните органи на висшето училище, доколкото това е нарушения на закона, тъй като условията и реда за това се определят от правилника за организацията и дейността на студентския съвет. Констатирано е, че в периода м. март 2018г. – м. април 2019г. са проведени заседания на АС и на КС на ВТУ без да е попълнена квотата на представителите на студентите и докторантите и без да са проведени частични избори за попълването ѝ, което е в нарушение на чл. 30 ал. 2 и ал. 3, 34а ал. 2 и чл. 36а ал. 4 ЗВО.

Комисията е установила още, че на основания писма от 18.04.2019г. на председателя на ЦИК за избор на органи за управление на университета, поради допуснати груби нарушения относно организацията и провеждането на избори за представители на студентите и докторантите в ОС на ВТУ, за една година от обучение са отстранени със заповеди на ректора от 23.04.2019г. студентите Д.Г.Д /лист 41/ и И.М.М. Със заповед на ректора от 29.06.2018г. за две години от обучение е отстранен И.Д с посочен мотив системно неизпълнение на задължението за участие в учебния процес като асистент – преподавател и нарушаване на задължението за опазване на името и авторитета на ВТУ чрез публикации във „Фейсбук“, а със заповед на ректора от 24.01.2019г. за срок от една година е отстранен от обучение студента П.Д.П, като в заповедта нито е посочена нарушена законова разпоредба, нито са изложени мотиви за това отстраняване.

В доклада е посочено, че в заповедите за отстраняване на Д, М и Д, изложените мотиви в тях не кореспондират с основанията за отстраняване по чл.74, ал.2 от ЗВО.

По отношение на провеждането на избори за попълването на квотата на студентите и докторантите в ОС на ВТУ във връзка с провеждането на избори за мандат 2019-2023г., комисията е констатирала възникването на конфликтна ситуация между ръководството на ВТУ и Студентският съвет. Последният е бил възпрепятстван да проведе насрочените от него частични избори на 18.04.2019г. и такива впоследствие са проведени от Инициативен комитет, които няма представителната власт на Студентски съвет и не може да действа от негово име.

Комисията е отразила в доклада си, че ректора на ответния университет сам е осуетил възможността да се проведат законосъобразни избори като е прекратил студентските права на горепосочените двама представител на Студентския съвет.

Представено е и писмо от ректора на ВТУ от 02.04.2019г. до член на Студентския съвет, с което се приканва да се спази графика за провеждане на изборите на органи на управление на университета и да се свика заседание на съвета за насрочване на избори за определяне на представители на студентите и докторантите. Отправено е официално предупреждение до лицето, че при неизпълнение може да му бъде търсена отговорност като студент по чл. 74 ал. 2 ЗВО.

По делото са представени протоколи от съдебни заседания, решения по адм. дело № 319/2019г. и № 320/2019г. на Адм.суд В. Търново, от които се установява, че жалбите срещу решението за избор на председател и зам. председател на проведеното на 20.05.2019г. ОС на ВТУ, както и решението за избор на ректор са отхвърлени като неоснователни, като решението на съда по гр.д. № 320/2019г. е потвърдено с решение на ВАС от 08.12.2021г. по адм. дело № 6856/2021г. по неговия опис.

От представените от жалбоподателя писмени доказателства се установява, че на интернет сайтовете на посочените в заповедта за уволнение печатни издания под съответните заглавия са публикувани изказванията на въззиваемия, отразени в заповедта за уволнение от 01.09.2021г.

Според чл.11 от представения Етичен кодекс на работещите във ВТУ, не се допуска отправянето на обидни квалификации и дискриминационно отношение между работещите в Университета. Те трябва да се стремят да предотвратяват конфликтни ситуации помежду си. При възникване на конфликт между работещите той следва да се решава в етични и морални взаимоотношения без присъствието на трети и външни за администрацията лица. Според чл.18 от същия Етичен кодекс, при изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот работещият във ВТУ следва поведение, което не уронва престижа на висшето училище; стреми се да избягва в поведението си конфликтни ситуации; не допуска участие в прояви, с които би могъл да накърни престижа на висшето училище. Според чл. 24 от Етичния кодекс на служителите във ВТУ, неспазването на нормите на поведение на този кодекс, е основание за носене на дисциплинарна отговорност по правилата на КТ.

По делото са допуснати и събрани гласни доказателствени средства чрез разпита на допуснатите свидетели на страните.

Свидетелят Александър Сиди – също народен представител в 44-то НС посочва, че в качеството си на народен представител в 44 – то НС от трибуната на парламента е прочел политическа декларация от името на парламентарната група относно отправен натиск и заплахи спрямо студенти във връзка с попълването на квотата им в АС за избор на ръководство на ответния университет. След това направили и пресконференция в НС, за да могат да отговорят на журналистически въпроси. Към него момент бил разговарял със свид. П. Петров, който бил изключен от Студентския съвет във връзка с изборите през 2019г.

Свидетелят М.Г – преподавател във ВТУ от 2002г. потвърждава, че през 2019г. е имало случаи на изразяване на недоволство и несъгласие с ръководството на университета и начина на водене на финансите, от което последвали уволнения на преподаватели /проф. П, въззиваемия като помощник – ректор/, на служители /М. С и Г. Д/, както и изключване на студенти /Ив. М и Д. Д/. В началото на 2019г. проф. В. К била извикана от ректора, за да подаде оставка като декан и била заплашена, че ако не стори това ще бъде дисциплинарно уволнена. Тази информация я има публикувана в статия от 08.04.2019г. в местен ежедневник, в която е отразено и изявление на ректора, че още не е я уволнил, но ще го направи. Свидетелят цитира и публично изказване от 26.02.2019г. на друг преподавател /проф. П/, че в университета цари страх и безпаричие, в отговор на което ректора също публично отговоря, че с неговите проблеми ще се разправи след това. Свидетелят посочва, че е бил кандидат за ректор на изборите през 2019г. и че към него не са отправяни заплахи от ръководството, но изтъква, че след това е бил ограничаван в научната си дейност, тъй като не е допускан до участие в международни програми, по които преди това е участвал многократно.

Свидетелят П.П – бивш член и председател на Студентския съвет към 2018г. сочи, че бил сезирал МОН за проблеми с правилника на ВТУ, чрез който недопустимо се изменял правилника на Студентския съвет. През 2019г. бил избран за член на ЦИК за избор на ръководство на университета, но бил отстранен за една година със заповед на ректора, без в същата да са изложени мотиви за това. Отстранени били и студентите Ив. М и Д. Д, чийто мандат в Студентския съвет изтичал през 2020г., но ректора искал този мандат да бъде прекратен предсрочно и през 2019г. да се проведат нови избори за членове на Студентския съвет, съгласно разписаното в правилника на ОС на ВТУ. Поради несъгласие с ректора, с прекъснати права бил и Ив. Д. Ректорът бил изпратил предупреждения до членовете на Студентския съвет, че ако не се съобразят с промените в правилника ще има последици за тях. За тези събития свидетелят е разговарял с ищеца и е споделял за писмата с него.

Свидетелят С.В – член на ЦИК за изборите през 2019г. също потвърждава, че е имало проблеми с попълването на квотата на студентите в ОС на университета и че ЦИК не била подпомага в дейността си от представителя на студентите. Насрочените частични избори били провалени, тъй като изборния ден бил прекъснат. Председателят на ЦИК към ВТУ занесъл на председателя на Студентския съвет писмо от МОН, че изборите са незаконосъобразни. Свидетелят посочва, че през м. февруари 2019г. М. участвал в пресконференция под надслов „Страх и безпаричие”, на която били представени двама от кандидатите за ректор – проф. Г и проф. К и на която М. отправил критики и нападки към ръководството на ВТУ, включително за издаване на фалшиви дипломи. Тези негови изказвания и изказванията му от април 2019г. в сградата на НС, според свидетелят са се отразили негативно на кандидат студентската кампания, тъй като имало хора, които не искали да кандидатстват, заради проблема с фалшивите дипломи. След тези изказвания не е имало спад в приема на студенти, но е нямало и увеличение.

Свидетелят С.М, който е бил студент по право през 2019г. заявява, че тогава е бил член на Студентския съвет и че след провалените избори за попълване на квотата на

студентите в ОС е участвал в Инициативен комитет, който е организирал и излъчил представители на студентите. Изборите за попълване на част от квотата на студентите били насрочени, имало студенти готови да гласуват, но не се състояли, поради отказ на част от ръководството на Студентския съвет да ги проведе. Тези негови членове били близки с въззиваемия и членували в неговата партия. Те впоследствие били отстранени от ректора, поради неизпълнение на задълженията им по правилника на ВТУ. Като член на Студентския съвет свидетелят бил получил писмо от ректора, с което му се напомняли задълженията по този правилник, но то не е било със заплашителен тон.

Свидетелят А.Г – директор на Центъра за квалификация на ВТУ от м. декември 2018г. посочва, че обучението на италианските граждани е започнало през 2017г. и е завършило през 2019г., като по споразумението с ЕПУ – гр. Перник, ответният университет е следвало да организира и проведе единствено държавните практико - приложни изпити. На тези лица са издадени съответните свидетелства, които според италианския съд са легитимни. Изказванията на М. за издаване на фалшиви дипломи на тези италиански граждани и тяхното медийно разгласяване се отразило негативно на университета. Имало съмнение, напрежение и липса на доверие у кандидатстващите. Не се реализирало и намерението за обучение на други италиански граждани в Центъра за квалификация.

Брутното месечно трудово възнаграждение на ответника по жалбата за пълен месец преди уволнението е 2280 лв., а след уволнението си въззиваемият не е започнал нова работа.

При така установената фактическа обстановка, съдът достига до следните прави изводи:

Ответникът по жалбата - М. В. М., е служител във ВТУ на длъжност „доцент в катедра „Нова и най – нова история на България” в Историческия факултет. Особения статут на служителите в университетите, налага поддържането на висок авторитет и налага въвеждането по отношение на тях на специални изисквания за повишена обществена отговорност и морал. В конкретния случай задълженията на работника са регламентирани в Етичния кодекс на работещите във ВТУ. Следователно е налице препращането към чл.187, ал.1, т.8 и посочено в атакуваната заповед за уволнение, и на това, предвидено в чл. 187, т. 10 КТ - „неизпълнение на други трудови задължения, предвидени в закони и други нормативни актове, в правилника за вътрешния трудов ред, в колективния трудов договор или определен при възникването на трудовото правоотношение“, с които е регламентирано какво би следвало да е поведението на служителя, работещ във ВТУ. Поради това и именно нарушението на правилата на Етичния кодекс от въззиваемия, като служител във ВТУ, са основанията за дисциплинарната му отговорност и налагане на дисциплинарното му наказание по реда, предвиден в КТ.

По своя смисъл понятието „трудова дисциплина“ е съвкупност от права и задължения на работника или служителя, свързани с трудовото му правоотношение, но същото не може да бъде свързвано и ограничавано само с основните нарушения посочени в чл. 187 от КТ. Това изброяване не е изчерпателно, а само примерно, тъй като с нормата на чл. 187, т.10 от КТ изрично е предвидено, че законодателят обявява за нарушения на трудовата дисциплина и – „неизпълнението на други трудови задължения, предвидени в закони и други нормативни актове, в правилника за вътрешния трудов ред или определени при възникване на трудовото правоотношение“. Тъй като и това изброяване не е изчерпателно, то цитираната препращаща норма на КТ, прави необозрим списъка на нарушенията на трудовата дисциплина и налага анализа им за всеки конкретен случай. Неслучайно с разпоредбата на чл. 126, т. 9 КТ, е въведено общото задължение на работника или служителя за лоялно отношение към работодателя си, като го задължава да не злоупотребява с неговото доверие, да не разпространява поверителни за него сведения, както и да пази доброто име на предприятието.

В разпоредбата на чл. 24 от Етичния кодекс на служителите във ВТУ изрично е предвидено, че неспазването на нормите на поведение на този кодекс, е основание за носене на дисциплинарна отговорност по правилата на КТ. Налага се безспорния извод, че нарушението на правилата на Етичния кодекс от служителя на ВТУ, дори в извън работно време, извън работното място и дори на обществено място, са основание за дисциплинарна отговорност и налагане на дисциплинарни наказания по реда, предвиден в КТ. Затова и фактът, че деянието е извършено от въззиваемия извън работно време не води до извода, че същото не е нарушение на трудовата дисциплина. Трудовата дисциплина е комплекс от задължения на работника или служителя, които същият следва да спазва и след като приключи работният ден. Работникът е поел конкретни задължения по Етичния кодекс, съгласно които следва да спазва добрите нрави в професионалните си отношения и в обществото както през работното време, така и след него. Ето защо, обстоятелството, че в посочения в атакуваната заповед за уволнение период въззиваемият е имал качеството народен представител в 44-то НС, не го освобождава от задълженията му по трудовото правоотношение да спазва трудовата дисциплина.

Действително, докато е депутат, макар и да запазва заемната до избирането си длъжност в ответния университет, който безспорно е държавно висше училище и е учреждение по смисъла на чл. 131 от ПОДНС от 2017г., въззиваемият не упражнява функциите ѝ за времето на мандата си. Поради това и за да се избегне забраната за несъвместимост по чл. 68 ал. 1 от КРБ респ. чл. 134 ал. 1 от ПОДНС от 2017г., трудовото му правоотношение на заеманата преди избирането му длъжност е поставено в латентно състояние, като за времето на мандата си като народен представител ответникът по жалбата е ползвал неплатен отпуск. В случая след избирането си за депутат в 44-то НС последният е бил в неплатен отпуск за времето от 03.04.2017г. до 26.03.2021г. и в него период той не дължи изпълнение на задълженията си по трудовото правоотношение с ВТУ, след като последното е в латентно /спящо/ състояние. В този период въззиваемият не черпи трудови права от правната си връзка с университета /арг. и от чл. 133 ал. 1 от ПОДНС от 2017г./ респ. не е дължи изпълнение на възложената му работа, т.е. на основните за трудовото правоотношение задължения за работника при изпълнение на възложената работа, посочени в чл.126 от КТ – да се явява на работа и да я изпълнява през работното време, но не се освобождава от тези си задължения по т.9 от същия текст и тези по Етичния кодекс на служителите във ВТУ – да бъде лоялен към работодателя, като не злоупотребява с доверието му и не уронва доброто му име. Както беше посочено, спазването на поетите задължения, установени с Етичните правила, работникът дължи както през работното му време, така и извън него, както и на обществени места. Следователно, задължението на работника да не злоупотребява с доверието му и не уронва доброто му име, са запазва и след избирането му за народен представител. Поради това и съдът, в настоящия си състав, не споделя доводите на въззиваемия, развити в отговора му на жалбата, че докато той е имал качеството на народен представител и не упражнява функциите по трудовото си правоотношение за времето на мандата си, не дължи спазването и на трудовата дисциплина при работодателя си, и в частност на установените от Етичния кодекс задължения.

Злоупотребата с доверието и уронване доброто име на предприятието, както и разпространението на поверителни за работника сведения, е нарушение на трудовата дисциплина – чл.187, т.8 от КТ. Хипотезата на чл. 187, ал. 1, т. 8 КТ включва три отделни състава: 1. злоупотреба с доверието на предприятието, 2. уронване на доброто име на предприятието и 3. разпространяване на поверителни за предприятието сведения. В случая, като мотив на работодателя за налагане на дисциплинарното уволнение в атакуваната заповед е посочено, че работникът е извършил „злоупотреба с доверието на работодателя и уронване на доброто име на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“.

„Злоупотреба с доверието“ на работодателя е налице, когато работникът, възползвайки се от служебното си положение е извършил преднамерени действия с цел

извличане на имотна облага. Злоупотреба с доверието на работодателя обаче е налице и в случаите, когато без да е извлечена имотна облага, работникът, възползвайки се от служебното си положение е извършил действия, компрометиращи оказаното му доверие; когато с действията си е злепоставил работодателя пред трети лица, независимо дали действията са извършени преднамерено.

„Уронването на доброто име“ на предприятието е нарушение, при което работодателя се злепоставя пред третите лица. „Уронването“ означава извършване на действия и постъпки от негово име, които накърняват престижа, излагат го и разколебават доверието в него. Тъй като трудовото правоотношение е правоотношение с оглед личността, то изисква от работника и служителя да се отнася към работодателя почтено и да зачита и утвърждава неговото добро име, както в работно време, така и извън работата си. В разпоредбата на чл. 126, т. 9 КТ е разписано задължението за работника или служителя да пази доброто име на предприятието. Неизпълнението на това задължение съставлява нарушение на трудовата дисциплина по смисъла на чл. 187, т. 8 пр. 2 от КТ.

В съдебната практика и доктрината се приема, че уронването на доброто име на предприятието е нарушение, с което работодателят е злепоставен от работника или служителя пред трети лица и това се отразява или е възможно да се отрази неблагоприятно на конкурентноспособността, ефективността и авторитета на предприятието /решение № 214/15.03.2017 г. на ВКС по гр. д. № 112/2016 г., IV г. о./. То е формално и за него не се изисква настъпването на някакъв неблагоприятен резултат. От гледна точка на вината е съставомерно както при умисъл, така и при небрежност. То е нарушение на трудовата дисциплина и когато е извършено при неполагане на дължимата грижа, тъй като може да причини и имуществени вреди.

Тълкуването на чл. 187, ал. 1, т. 8 от КТ следва да се извършва и с оглед правата и свободите, прокламирани в чл. 39 и чл. 41 от Конституцията на РБ и чл. 10, т. 1 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи. Правото да се изразява и разпространява мнение и да се търси, получава и разпространява информация, не е абсолютно. Основания за ограничаването му се съдържат в чл. 39, ал. 2 и чл. 41, ал. 1, изр. 2 от КРБ и чл. 10, т. 2 ЕКЗПЧОС, които не позволяват то да бъде използвано за накърняване и засягане на изрично изброените права и интереси, както и в тази на чл. 57, ал. 2, която не допуска злоупотреба с тях, както и упражняването им, ако накърнява права или законни интереси на другия. В конкретния случай, съдът следва да извърши преценка, както на правото на работника и служителя да изразява свободно мнение във връзка с трудовите си отношения с работодателя, така и на правото на работодателя да защити своята репутация и търговски /обществени или др./ интереси, съответно допустима ли е намеса в свободата на изразяване на работника или служителя - с нея преследва ли се легитимна цел и тя пропорционална ли е на защитаваия интерес. В Решение на ЕСПЧ по делото *Heinisch v. G.* /по. 28274/08/ са изведени няколко от критериите за преценка доколко намесата е пропорционална: дали е имало обществен интерес от сигнала/разкриването на информацията; дали са били използвани алтернативни канали от работника/служителя преди публичната разгласа или сигнализиране на прокуратурата; дали разкритата информация/сигнал е автентичен; работникът или служителят действал ли е добросъвестно; каква е вредата, причинена на работодателя, съпоставена с публичния интерес; строгостта на санкцията /решение № 214/15.03.2017 г. на ВКС по гр. д. № 112/2016 г., IV г. о./.

При така установените факти по делото, съдът приема, че по делото не се доказва от жалбоподателя, че с описаните заповедта за уволнение деяния работникът е злоупотребил с доверието на работодателя си и е уронил доброто му име, като е нарушил Етичния кодекс на служителите във ВТУ и по този начин е извършил нарушение на трудовата дисциплина.

Подадения от въззиваемия на 25.04.2018г. сигнал до Главния прокурор и Министъра

на образованието и науката във връзка с издадени от ответния университет професионални квалификации на 171 италиански граждани, както и възможно бъдещо провеждане на обучение на други 200 граждани на Италия, не сочи на изнасяне на клеветнически и неверни злепоставящи работодателя факти. Останалите посочени в заповедта за уволнение деяния, сочат на отрезени от трети лица изявления на М., от които също не може да се достигне до извода, че с изказването им работникът е нарушил Етичния кодекс на работещите във ВТУ и по този начин е злоупотребил с доверието на работодателя си и е уронил престижа на висшето училище. В случая, подадения от М. сигнал, както и останалите му изказвания по атакуваната заповед за уволнение имат автентичен характер, поради което и действията му по сезиране на прокуратурата и изпълнителната власт, както и останалите му изказвания, цитирани от медиите, не могат да обосноват фактическия състав на нарушението по чл. 187 ал. 1 т. 8 от КТ и да се разглеждат като злоупотреба с доверието и уронването на доброто има на предприятието, вкл. чрез нарушаване на цитираните в заповедта за уволнение правила и норми от Етичния кодекс.

Въззиваемият е използвал и информацията на други служители на работодателя си, което се установява от свидетелските показания, освен това е използвал и информация, придобита от него като народен представител – във всички отразени негови изявления, цитирани в атакуваната заповед за уволнение е посочено, че са направени в качеството му на народен представител. Преди публичната им разгласа и подаване на сигнала до Главния прокурор, ответникът по жалбата, в качеството си на народен представител в 44-то НС е използвал данните от писмото на Националния център за информация и документация /НАЦИД/ от 09.02.2018г., адресирано до М. в качеството му на зам.-председател на парламентарната комисия по образованието и науката и народен представител, както и данните от доклада на МОН. Докладът на МОН е изготвен от комисия въз основа на заповед на Министъра на образованието и науката от 30.04.2019г., на основание чл. 25, ал.4 от ЗА и чл. 10, ал.2, т.7 от ЗВО. Според последния законов текст, Министъра на образованието и науката упражнява контрол върху висшите училища и организациите по чл. 47, ал. 1 по спазването на този закон, като за извършените проверки в едномесечен срок се съставя констативен протокол с препоръки и срок за отстраняване на допуснатите закононарушения; при неизпълнение на препоръките в посочения срок министърът на образованието и науката прави предложение пред Националната агенция за оценяване и акредитация за отнемане на акредитацията; информация за извършените проверки и за резултатите от тях се публикува на интернет страниците на [Министерството на образованието и науката](#) и на висшето училище. Ето защо, съдът не възприема доводът на жалбоподателя в жалбата му, че доклада на МОН нарушавал академичната автономия.

Изявлението на въззиваемият, че е отстранен от поста помощник – ректор, защото критикувал постъпка на ректора и че трябвало да води дела, за да бъде възстановен на тази длъжност е вярно и е факт служебно известен на съда, а и не е спорен между страните. Събраните по делото писмени и гласни доказателства сочат на извод, че всички останали посочени в атакуваната заповед за уволнение изказвания на работника имат автентичен и достоверен характер. От показанията на свидетелите на ответника по жалбата, които си кореспондират напълно със съдържанието на доклада и констативния протокол от извършената от представители на МОН проверка, безспорно се установява, че във връзка с изразено несъгласие с начина на водене на финансите и ръководството на университета са извършени уволнения на преподаватели и служители, както и са изключвани студенти;

спрямо преподаватели е оказан натиск за подаване на оставки от заемани от тях ръководни длъжности и за отправяни закани за дисциплинарно уволнение, ако не сторят това; временното са отстранявани на студенти, които са били членове на Студентския съвет и то с немотивирани актове; отправените до членовете на Студентския съвет писма подписани лично от ректора на ответния университет и отправеното от него официално предупреждение за търсена на отговорност по чл. 74 ал. 2 от ЗВО, поради несвикване на ОС на Студентския съвет. Тази информация също е събрана от въззиваемия и му е станала известна по посочения от свидетелите начин, преди изнасянето ѝ от него на брифингите, цитирана от медиите.

В случая следва да се има предвид, че описаните в уволнителната заповед изказвания са направени от работника по време на мандата му като народен представител, а съгласно чл. 67 от Конституцията на РБ, народните представители представляват не само своите избиратели, а и целия народ, обвързването със задължителен мандат е недействително, народните представители действат въз основа на Конституцията и законите в съответствие със своята съвест и убеждения. Следователно народният представител не следва да ограничава изявленията си, дори и същите да касаят по някакъв начин когото и да било, включително и неговия работодател, особено когато изразява мнение по важни за обществото теми. Безспорно въпросите относно действията на ръководството на един от водещите в страната университети във връзка с управлението на процесите в него и отстояване на академичната и студентската автономия са значими за голяма част от обществото, т.е. налице е и висок обществен интерес както от сигнала до Главния прокурор, така и от разкриването на информацията при участието на въззиваемия в брифингите и в качеството му на народен представител. А щом касае такъв важен за обществото въпрос, при преценката на обществения интерес, съпоставен с вредата, разкриването на такава информация винаги оправдава обществения интерес към нея и го поставя с предимство, като изнасянето ѝ освен, че не би причинило, но дори и би осуетило настъпването на евентуална вреда за университета.

Не на последно място, следва да се извърши и преценката дали при изнасянето на информацията работникът или служителят действал ли е добросъвестно. В случая отново следва да се има предвид както качеството на въззиваемия на народен представител при даването на посочените в атакуваната заповед изявления, така и обстоятелството, че в едно от изказванията му, цитирани в атакуваната заповед за уволнение изрично е посочено, че: „В заключение М. посочи, че изключително трудно е да предприемеш такава постъпка към своя университет“. Това обстоятелство, отразено коректно в едно от изказванията му и съобразено с начина на получаване на информацията от М. в качеството му на народен представител, сочат на това, че работникът е действал добросъвестно както при изнасянето и разгласяването ѝ по време на брифингите му като народен представител, така и при подаване на сигнала до Главния прокурор.

Предвид на изложените мотиви, съдът приема, че уволнението по атакуваната заповед е незаконно и следва да бъде отменено. Тъй като атакуваната заповед за дисциплинарно уволнение е незаконосъобразна, искът за признаване на уволнението на работника за незаконно и за неговата отмяна е основателен.

При това положение, основателен се явява и иска за възстановяване на работника на заеманата от него преди уволнението длъжност. След отмяната на уволнението следва да бъде възстановено трудовото правоотношение между страните.

Основателен и доказан се явява и предявеният иск с правно основание чл.344, ал.1, т.3 във вр. с чл.225, ал.1 от КТ за присъждане на обезщетение за периода 03.09.2020г. – 24.01.2022г. и в размер на 10 602 лв.

Въззивният съд не е сезиран надлежно с жалба от М.М. против решението в частта му относно размера и периода на присъденото обезщетение по чл.225, ал.1 от КТ, поради което и не дължи произнасяне. Съдът, в настоящия си състав, не споделя доводите на въззиваемия, развити чрез процесуалния му представител в отговора на жалбата и основани на съдебната практика по решение № 128 от 28.05.2013г. по гр.д. № 726/2012г. на ВКС, 4-то ГО, че въззивният съд следва да присъди във въззивното производство изцяло обезщетението по чл.225, ал.1 от КТ в размер на 13680 лв. и за периода 25.01.2022г. – 03.03.2022г. Съдът споделя изцяло изложените мотиви в особеното мнение по горното решение на член на състава, според които липсва правна възможност без да е надлежно сезиран с въззивна жалба от страната, въззивният съд да присъди обезщетение поради незаконно уволнение за времето след приключване на съдебното дирене в първоинстанционното производство.

При действието на чл. 269 ГПК, въззивът в българския граждански процес се определя в доктрината като ограничен, а не като пълен. Цитираната разпоредба забранява на въззивният съд да проверява правилността на обжалваното първоинстанционно решение във от повдигнатите с въззивната жалба основания за неправилността му. Очевидно, когато решението е обжалвано само от ответника в уважаващата исковите част /каквото е и настоящият случай/, не е възможно въззивната жалба да съдържа доводи за неправилност на решението в отхвърлящата обусловения иск част. Ако се приеме, че ищецът устно, в съдебно заседание може да сезира съда с искане за отмяна на обжалваното от другата страна решение, това би означавало въззивният съд да се произнесе въз основа на доводи, които не са изложени в подадена в съответните срокове жалба. Извеждането на такава възможност по тълкувателен път поставя под съмнение приложението не само на принципите, въз основа на които законодателят е уредил въззивното производство, но и на основополагащия принцип на диспозитивното начало (чл. 6 от ГПК), чието доразвитие се явява правилото на чл. 269 от ГПК. Противното станивище влиза в противоречие и с друг основен принцип на въззивното обжалване - забраната за влошаване на положението на жалбоподателя, ако решението не е обжалвано от другата страна (чл. 271, ал. 1 изр. 2 ГПК). Въззивният съд може да присъди обезщетение поради незаконно уволнение за времето след приключване на устните състезания в първоинстанционното производство, ако ищецът е упражнил правото си на въззивна жалба или ако е подал насрещна въззивна жалба.

Предвид изложените мотиви обжалваното решение следва да бъде потвърдено, като жалбата на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ против него е неоснователна.

При този изход на делото и на основание чл.78, ал.3 от ГПК, жалбоподателят дължи на въззиваемият разноските по делото в размер на 500 лв. за адвокатско възнаграждение.

Водим от гореизложеното и на основание чл.271 от ГПК, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 183/11.02.2022г. по гр.дело № 2781/2021г. по описа на РС-В.Търново.

ОСЪЖДА ВТУ, със седалище и адрес на управление гр. В. Търново, ул.Т.Т, №..., ЕИК ..., да заплати на М. В. М., ЕГН: ***** с адрес гр.В.Т, ул.А.К, №..., вх. ...., ап....,

сумата 500 лв. /петстотин лева/ за разноси във въззивното производство.

Решението подлежи на обжалване пред Върховният касационен съд на Република България в едномесечен срок от от 30.06.2022г. – денят, който е посочен за обявяване на решението.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____